

KILPIRAUHASHMETASTAASIEN GAMMAKUVAUS

Yleistä

Radiojodi (jodin radioisotooppi I-131) kerääntyy kilpirauhaskudokseen ja kilpirauhasperäiseen syöpäkudokseen. Sen avulla pyritään paikantamaan kilpirauhassyövän lähettämiä metastaaseja kehossa.

Ylimääräinen radiojodi poistuu suurelta osin munuaisten kautta virtsaan ensimmäisten vuorokausien aikana.

Tutkimus vaatii kaksi käyntiä yksikössä eri päivinä. Varaa ensimmäiseen käyntiin aikaa noin 15 minuuttia, toiseen käyntiin noin kaksi tuntia.

Ota mukaasi Kela- tai henkilökortti.

Peru aika, jos et pääse tulemaan. Jos et peru aikaa, sinulta peritään sakkomaksu.

Läkkeet

Ota läkkeet hoitavan lääkärin ohjeen mukaan. Mikäli käytössä on kilpirauhaslääkkeitä, ne yleensä tauotetaan ennen tutkimusta.

Huomioitavaa

Älä syö tai juo kahteen tuntiin ennen kapselin antoa ja kahteen tuntiin sen jälkeen.

Kaksi viikkoa ennen tutkimusta tulee noudattaa vähäjodista ruokavaliota.

Kerro ennen kapselin antoa, jos olet käynyt varjoaineella tehtävissä röntgentutkimuksissa viimeisen 4 kuukauden aikana.

Ruokavalio

Ruuasta saatavaa jodia on syytä välttää 2 viikkoa ennen radiojodin antamista, koska se kilpailee radiojodin kanssa imeytymisestä kudoksiin. Vähäjodinen ruokavalio jatkuu 4. päivään asti hoidosta.

Tärkeintä on käyttää suolaa, johon ei ole lisätty jodia. Merisuola ja mineraalisuola sisältävät jonkin verran jodia. On myös syytä välttää maito- ja meijerituotteita, munia, sekä meren eläviä, ts. kalaa, äyriäisiä ja levätuotteita. Joissain yskänlääkkeissä sekä vitamiinivalmisteissa voi myös olla jodia.

Punaisissa cocktail -kirsikoissa on E127-väriainetta, jonka jodipitoisuus on suuri. Teollisissa elintarvikkeissa ja työpaikkaruuassa käytetään usein jodioitua suolaa.

Jodiodun suolan käytöstä on maininta elintarvikkeen tuoteselosteessa (Jodi voidaan joskus merkitä I-kirjaimella, KI= kaliumjodidi).

Suositteluvia ruoka-aineita ovat liha, peruna, riisi, pasta, puuro, vihannekset, marjat, hedelmät ja juurekset. Pieniä määriä maitoa, esim. kahvissa tai puurossa voi käyttää.

Sijainti:	Hyväksytty pvm: 2.4.2024
Hyväksyjä: Jyri Toikka	Laatija: rh Noa Harju

Tutkimusannos

Radiojodi annetaan tavallisen särkylääkkeen kokoisena kapselina, joka niellään veden kanssa.

Jos imetät, se tulee lopettaa ennen tutkimusta. Radioaktiivinen jodi erittyy rintamaitoon.

Jodiallergia ei ole este hoidon antamiselle, sillä kapselin sisältämä jodimäärä on hyvin pieni.

Kuvaus

Tutkimukseen liittyvä kuvaus tehdään 2-5 vuorokauden kuluttua tutkimuskapselin nielemisestä.

Kuvauksessa makaat selälläsi liikkuvalla tutkimuspöydällä. Kuvaus kestää 1-2 tuntia ja se on kivuton.

Säteilysuojeluohjeita

Noudata hyvää WC- ja käsihygieniää kapselin saatuasi. Osa radioaktiivisesta jodista erittyy virtsan mukana pois kehosta ensimmäisten vuorokausien aikana kapselin saannista.

Jos oksennat 2 tunnin sisällä jodikapselin saamisen jälkeen, ota yhteyttä isotooppiyksikköön. Siivoa oksennus natriilisilla kertakäyttökäsineillä. Käsittele eritteitä, kuten virtsaa sisältäviä vaippoja tms. varovaisesti ja käytä natriilisiä kertakäyttökäsineitä. Vaippa, käsineet sekä siivousjätteet pitää pakata tiiviiseen, suljettuun muovipussiin ja viedä ulkona olevaan kiinteistön kannelliseen sekajäteastiaan. Pussia ei saa jättää jäteastian ulkopuolelle.

Vältä lähikontakteja (alle 2 m) raskaana olevien ja pienten lasten kanssa kahden vuorokauden ajan tutkimusannoksen saatuasi.

Vältä raskaaksi tulemistä tai lapsen siirtämistä vähintään 6 kuukauden ajan tutkimuksen jälkeen. Säteily saattaa vaikuttaa sukusoluihin (sekä siittiöihin että munasoluihin) sekä vahingoittaa mahdollista sikiötä.

Yhteystiedot

Säteilyyn liittyvissä kysymyksissä ota yhteys Kymenlaakson isotooppiyksikköön arkisin klo 8-15.

Lääkkeisiin ja sairaslomatodistuksiin liittyvissä kysymyksissä ole yhteydessä lähettävään yksikköösi.

Sijainti:	Hyväksytty pvm: 2.4.2024
Hyväksyjä: Jyri Toikka	Laatija: rh Noa Harju